Dosarul nr. 4-24063663-12-5r-12062024 (5r-2078/2024)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

12 iulie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul, Ialanji Arina
grefier Valah Patricia

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de avocatul Barbă Tudor, în intesele lui **MĂRGĂRINT Chiril** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 250338 şi deciziei agentului constatator din 08 mai 2024, întocmit în temeiul art. 69 alin. (1) Cod contravenţional al R.M., -

a c o n s t a t a t :

La data de 08 mai 2024, agentul constatator Carablut Corina, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 250338 şi decizia din aceeași dată, prin care Mărgărint Chiril a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravenţional şi sancţionat cu amendă în mărime de 9 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 lei, pentru că la data de 08 aprilie 2024, la orele 10.00, aflându-se pe şos. ***** 145/2 s-a exprimat în adresa lui Istratii Timofei cu expresii ofensatoare.

La data de 05 iunie 2024, Mărgărint Chiril a depus contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 250338 şi deciziei agentului constatator din 08 mai 2024, adoptate de agentul constatator Carablut Corina, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, solicitând anularea acestuia ca fiind neîntemeiat şi ilegal cu încetarea cauzei contravenţioanale pe motiv că nu există faptul contravenţiei, precum că repunerea în termen a contestaţiei deoarece procesul-verbal l-a primit la dat ade 25 mai 2024.

În motivarea contestației depuse s-a menționat că procesul-verbal întocmit urmează a fi anulat. Astfel, se reţine că agentul constatator nu a ţinut cont de prevederile art. 443 Cod contravenţional. Menţionează că contestatarul nu a fost citat pentru a participa la întocmirea procesului-verbal, unde să fie asistat de un avocat şi de avea posibilitatea de a prezenta probe de apărare.

Avocatul Barbă Tudor, în ședința de judecată a susținut contestația pe motivele de fapt și de drept indicate în conținutul acesteia.

Contravenientul/petiţionar Mărgărint Chiril, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată, astfel în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea contestației în lipsa acestuia.

Apărătorul victimei Istrate Maria, în ședința de judecată a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată cu susținerea poziției indicate în referința prezentată instanței.

Victima Istratii Timofei, în ședința de judecată a indicat că contestația este nemotivată, deoarece la data incidentului Margarint Chiril l-a numit cu cuvinte necenzurate și în continuu este înjurat de acesta pentru faptul că este președintele asociației.

Agentul constatator Carablut Corina, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată, careva cerere de amânare nu a depus, astfel în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea contestației în lipsa acestuia.

Examinând cumulul materialelor prezentate în raport cu contestația înaintată prin prisma probatoriului existent în cauză, instanţa de judecată reţine următoarele.

Potrivit prevederilor art. 448 alin. (1) Cod Contravenţional RM, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

Instanța de judecată menționează că în prezenta speță nu este posibil de a constata cu certitudine data recepționării actului contestat de către contravenient din motivul lipsei suportului probator. Reieșind din aceste considerente, instanța de judecată va considera ca depusă în termen contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI06 250338 din 08 mai 2024.

Potrivit dispoziţiilor art. 374 alin. (3) Cod contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 458 alin.(1) Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

La data de 08 mai 2024 de către agentul constatator din cadrul IP Botanica, mun. Chişinău, Carablut Corina, a fost întocmit în privinţa lui Mărgărint Chiril procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria MAI06 250338, pentru faptul, la data de 08 aprilie 2024, la orele 10.00, aflându-se pe şos. ***** 145/2 s-a exprimat în adresa lui Istratii Timofei cu expresii ofensatoare.

Acţiunile au fost încadrate în baza prevederilor art. 69 alin. (1) Cod contravenţională, injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea şi demnitatea persoanei.

Prin decizia agentului constatator din 08 mai 2024, lui Mărgărint Chiril, i-a fost aplicată sancţiunea contravenţională sub formă de amendă în mărime de 9 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 lei.

Sub aspectul *legalităţii* procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului - verbal cu privire la contravenţie într-o anumită formă „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Astfel, cerinţele întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie sunt expres stipulate la art.443 Cod contravenţional.

Potrivit prevederilor art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

În această ordine de idei, din punct de vedere a legalităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată constată că acesta a fost încheiat cu respectarea prevederilor art. 443 Cod contravenţional, deci cuprinde toate menţiunile obligatorii, neexistând cazuri de nulitate absolută.

Verificând *temeinicia* procesului verbal cu privire la contravenție în raport cu argumentele invocate în contestație, instanţa de judecată conchide următoarele.

Potrivit prevederilor art. 440 alin. (1) al Codului contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform prevederilor art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În conformitate cu prevederile art. 10 Codul contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede și o sancționează și determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existența acestei fapte.

Conform prevederilor art. 425 alin. (1) Cod contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Conform art.69 alin. (1) Codul contravențional, *injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea şi demnitatea persoanei şi se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 20 de ore.*

Analizând probele examinate în cadrul cercetării judecătorești instanța a stabilit însă că în acțiunile lui Mărgărint Chiril nu sunt întrunite elementele constitutive ale componenței de contravenție prevăzută de art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța de judecată semnalează că, la examinarea prezentei cauze, este necesară stabilirea unei distincții dintre defăimare şi injurie, or defăimarea vizează răspândirea unor

mesaje cu caracter factologic şi informativ ce pot afecta onoarea, demnitatea şi reputația profesională a unei persoane, iar injuria reprezintă răspândirea opiniei, concluziei, aprecierii cu privire la informaţii ce ofensează, şochează sau deranjează, pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului le-a supranumit „judecăţi de valoare”.

Cu adevărat, legea contravențională nu clarifică printr-o enumerare exhaustivă care anume expresii ar leza onoarea și demnitatea persoanei, astfel încât ele urmează a fi apreciate de către autoritățile competente să examineze cauzele contravenționale, ținându-se cont de anumite criterii în dependență de cazurile concrete, cum ar fi: statutul social al persoanei, caracterul vorbelor sau faptelor, situația și circumstanțele concrete în care au fost exteriorizate, etc.

La caz, este de menționat și că, lezarea onoarei presupune că persoana simte, sau cel puțin consideră potenţial posibilă o schimbare a opiniei societăţii despre sine, *o eventuală discreditare a omului în faţa opiniei publice,* aceasta reprezentând o trăsătură social obiectivă, iar *lezarea demnității* persoanei se referă la autoaprecierea persoanei, la o părere personală a acesteia față de sine însuși.

În mod evident, este foarte dificil de a se constata fără echivoc dacă anumite cuvinte au afectat sau nu în mod real percepția unei persoane despre sine sau opinia privind schimbarea percepției celor din jur, prin prisma lezării onoarei și demnității, or instanța de judecată nu poate măsura gradul de afectare a persoanei de opinia altei persoane sau de propria opinie, așa încât, la examinarea cauzelor contravenționale privind injuria, instanța urmează să constate doar circumstanța privind existența modalității obligatorii a laturii obiective privind publicitatea acțiunilor de injurie pe de o parte, iar pe de altă parte să constate dacă este cel puțin posibil ca vorbele rostite în public în cazul concret să lezeze onoarea și demnitatea victimei.

Instanța menționează însă, că în procesul-verbal cu privire la contravenție agentul constatator a indicat că Mărgărint Chiril la data de 08 aprilie 2024, la orele 10.00, aflându-se pe şos. ***** 145/2 s-a exprimat în adresa lui Istratii Timofei cu expresii ofensatoare.

Întru dovedirea vinovăției făptuitorului agentul constatator a administrat și anexat la materialele cauzei următoarele probe: petiţie înaintată de Istratii Timofei; anexă la petiţie înregistrată şi citaţii.

Reieșind din considerentul că pe cazul dat există doar poziția agentului constatator axată exclusiv pe actele prezentate de Istratii Timofei și, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, lipsesc careva probe pertinente, concludente și utile despre existența faptului contravenției, mai mult, instanța de judecată reține că agentul constatator nu a dovedit că acțiunile comise de către Mărgărint Chiril, ar constitui o contravenția prevăzută la art. 69 alin. (1) Cod contravențional, în totalitatea elementelor componenței acesteia.

Mai mult, instanța a constatat că, în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 250338 din 08 mai 2024 de către agentul constatator nu au fost prezentate careva probe cum ar fi: *explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, declaraţiile martorilor, înregistrările video, fotografiile etc.*

Astfel, în cadrul examinării contestației, instanța de judecată a fost în imposibilitate de a stabili elementele de bază în această cauză, care ar proba vinovăția făptuitorului Mărgărint Chiril, or, întru confirmarea comiterii contravenției, la materialele cauzei nu există nici un element de fapt, dobândit în modul stabilit de prezenta lege, care a servit la constatarea existenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la elucidarea tuturor circumstanţelor importante pentru justa soluţionare a cauzei, potrivit art. 425 alin.(1) din Codul contravenţional.

De reținut că, în cazul în care făptuitorul Mărgărint Chiril, în contestația înaintată a invocat alte circumstanțe faptice decât cele constatate de către agentul constatator, în lipsa

unor dovezi care ar veni în susținerea actului de acuzare contravențională, constatându-se de asemenea lipsa efectivă a probelor care au stat la baza întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, instanța de judecată relevă că, afirmațiile invocate în actul de constatare a faptei contravenționale poartă un caracter declarativ, neavând suport probatoriu de fapt, respectiv, în contextul art. 461 din Codul contravenţional, această împrejurare face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

Astfel, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina lui Mărgărint Chiril, instanţa a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reținute în procesul-verbal de contravenţie constatată de către agentul constatator, prin probe certe, pertinente şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție acţionează principiul *in dubio pro reo*. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

De asemenea, CEDO, în speţa Luka contra României a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61).*

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30*).

Astfel, la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ţinut cont de faptul că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea unei contravenții nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, *nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra că Mărgărint Chiril s-a exprimat în adresa lui Istratii Timofei cu expresii ofensatoare, învinuirea fiind bazată doar în temeiul plîngerii lui Istratii Timofei*. În sensul enunțat, nu poate fi vorba de răspundere contravențională în lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravențională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenție concretă.

În încheiere, în urma aprecierii probele descrise conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată conchide că este necesară şi oportună doar încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Mărgărint Chiril, deoarece în acțiunile făptuitorului lipsește atât latura obiectivă a contravenției incriminate, cât şi cea subiectivă, iar decizia de sancționare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea făptuitorului, din care considerente, nu se poată deduce o altă concluzie

decât oportunitatea admiterii contestației, iar vinovăţia lui Mărgărint Chiril nefiind obiectiv confirmată prin careva probe.

Pornind de la prevederile art. 461 coroborate cu cele ale art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, instanța determină că, contestația este una întemeiată și, în consecință, se va dispune admiterea acesteia după conținut şi, nu în ultimul rând, se va proceda la încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Mărgărint Chiril pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional.

În conformitate cu prevederile art. art. 448, 452-460, 462 Cod contravențional al RM, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se repune în termen contestaţia depusă de avocatul Barbă Tudor, în interesele lui **MĂRGĂRINT Chiril** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 250338 şi deciziei agentului constatator din 08 mai 2024, întocmit în temeiul art. 69 alin. (1) Cod contravenţional.

Se admite contestația depusă de avocatul Barbă Tudor, în interesele lui **MĂRGĂRINT Chiril**, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI06 250338 din 08 mai 2024, încheiat de către IP Botanica, în baza art. 69alin. (1) din Codul contravențional, cât și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Se încetează procesul contravențional pornit în privinţa lui **MĂRGĂRINT Chiril**, pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, şi care prin decizia IP Botanica din 08 mai 2024, a fost supus sancțiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 9 *(nouă)* unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 *(patru sute cincizeci)* lei, *pe temeiurile prevăzute la art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional.*

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Ialanji Arina

Copia corespunde originalului

Hotărîrea a devenit definitivă (executorie) la „____”_____
Judecător Ialanji Arina